

КАК ДА РАЗБЕРА ИМАМ ЛИ НЯКАКВА СТЕПЕН НА ДИСЛЕКСИЯ?

Отговорете на въпросите с **ДА** или **НЕ**.

	ДА	НЕ
1. Много ли се затруднявате да разграничавате / да определяте посоките ляво и дясно?		
2. Обърквате ли се, когато трябва да се ориентирате по карта или да намерите пътя до непознато място?		
3. Трудно ли Ви е да четете на глас, дори когато никои не ви слуша?		
4. Прочитането на една страница от книга отнема ли Ви повече време, отколкото бихте искали?		
5. Затруднява ли Ви буквално да запаметите (да наизустите) изречение от текст, който сте прочели?		
6. Мразите ли да четете обемни книги?		
7. Трудно ли Ви е да изговаряте думите звук по звук?		
8. Трудно ли се разчита почеркът Ви?		
9. Притеснявате ли се твърде много, когато трябва да направите публично изказване?		
10. Трудно ли Ви е да приемате съобщения по телефон и правилно да ги предадете?		
11. При изговарянето на много дълга дума затруднява ли Ви спазването на последователността на звуковете?		
12. Трудно ли Ви е да смятате наум, без помощта на пръстите на ръцете си и без да записвате?		
13. Обърквате ли цифрите, когато набирате телефонен номер?		
14. Трудно ли Ви е да изброите бързо месеците на годината в последователен ред?		
15. Трудно ли Ви е да изброите с лекота месеците на годината в обратен ред?		
16. Обърквате ли дати и точен час (на уговорени срещи); изпускате ли уговорени срещи?		
17. Когато пишете съобщение или текст, откривате ли, че правите много грешки?		
18. Затруднява ли Ви / обърква ли Ви възприемането на формите на предметите?		
19. Обърквате ли номера на автобуси или на маршрутни таксита като например 69 и 96, 95 и 59?		
20. Беше ли Ви ужасно трудно да научите таблицата за умножение като малък/малка?		

ДИСЛЕКСИЯ

 НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Как ние помагаме на
студентите с дислексия?

Ако сте дали положителен отговор **ДА** на 10 или повече въпроса, обадете се за консултация към:

- Стая 417, корпус 1, Център за оценяване, адм. директор: Сава Керелезов, тел. 8110417, e-mail: skerelezov@nbu.bg
- Стая 620, корпус 2, БП "Психология", директор: ст. ас. г-р Екатерина Тодорова, тел. 8110 640, e-mail: e.todorova@nbu.bg

Здравейте, уважаеми студенти!

НБУ е ориентиран към вашите нужди и ви предлага среда за развитие, която е съобразена с уникалните ви потребности. Във връзка с това в помощ на студентите с дислексия при нас са предвидени специални условия, подпомагащи тяхното обучение и оценяване.

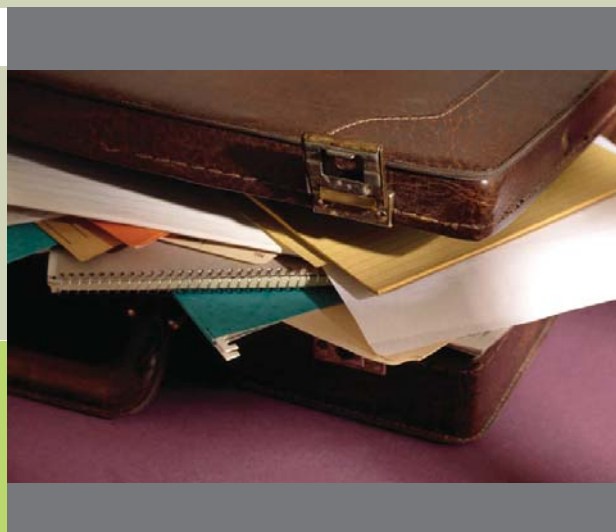
Как ние помагаме на студентите с дислексия?

В процеса на обучение:

- Всеки преподавател е публикувал в сайта на НБУ следната информация за своите курсове:
  - o кратко описание,
  - o какви знания и умения се придобиват,
  - o какви теми се разглеждат,
  - o откъде може да се подготвиш и
  - o какви са формите на оценяване.
- Преподавателите качват материалите за курса в интернет системата Moodle.
- Преподавателите могат да ви предложат разпечатки на учебни материали с по-едър шрифт на буквите.
- Преподавателите могат да работят с вас индивидуално в приемното си време.

В процеса на оценяване:

- При възможност студентите с дислексия се оценяват устно, а не писмено.
- На студентите с дислексия не се възлагат презентации и четене на глас пред останалите.
- При писмени изпити им се подготвят изпитни материали с по-голям размер на буквите.
- На изпита им се дава поне 30% повече време за работа, отколкото на останалите.
- Често писмените изпити за дислексиците се провеждат на компютър.
- При оценяване на писмените им работи не се намалява оценката заради правописа.
- Общобразователните изпити по български, чужд език и компютри се провеждат при специфични условия.

Какво представлява дислексията?

За някои хора овладяването на четенето, писането и дори математиката се оказва сериозно предизвикателство. За разлика от връстниците си те се научават на тези умения по-трудно и по-късно. Като възрастни четат по-бавно от другите, разместват местата на буквите в думите, трудно следят редовете, често допускат грешки, изпускат или заменят букви и цифри. Могат да изглеждат невнимателни, разсеяни, неорганизирани или доста по-бавни.

Дислексиците обикновено са със средно или над средното ниво на интелигентност и нямат неврологични, психиатрични или емоционални проблеми. Основната причина за трудностите, които изпитват, се крие в различния начин на преработка на информацията, в нейното подреждане, съхранение и използване. Тази различна преработка, съчетана с добри потенциални възможности, прави дислексика уникален, често смятан за гений или демонстриращ нов тип мислене.

Как да разберем дали имаме дислексия?

Основен критерий е несъответствието между интелектуалните способности и уменията за четене и писане. Дислексиците винаги се изразяват по-лесно и по-добре устно, отколкото писмено.

Други диагностични симптоми могат да бъдат:

- нетипични грешки в четенето и правописа;
- затруднения в организирането на писмен текст;
- нарушения на зрителното и/или слуховото възприемане на знаци;
- затруднения в изговарянето на многосрични думи;
- затруднения с ползването на цифри и числа;
- особености на краткосрочната памет;
- трудности при организиране на времето и при планиране на дейностите.

Ако знаете или подозирате, че имате дислексия, обърнете се към някое от следните лица:

- проф. Ваня Матанова, д.пс.н., v_matanova@yahoo.com
- проф. д-р Енчо Герганов, eger@cogs.nbu.bg
- доц. д-р Кристиан Банков, kbankov@nbu.bg
- гл.ас. Бойка Бъчварова, bbuchvarova@nbu.bg
- ст.ас. д-р Екатерина Тодорова, e.todorova@nbu.bg
- Сава Керелезов, skerelezov@nbu.bg

Можете, също така, и да попълните публикуваната по-долу анкета:

